

curagiul și înțelepciunea lui, căpătă îndată rangul de oficiar; apoi de generalu și în fine se făcă și împăratu.

Elu și ca oficiar și ca generalu, ba și ca împăratu, în tōte resboele s'a luptat alăture cu soldații; pentru acēsta, ori ce soldat, mai bine muria în bătălie, de câtu să fugă dinaintea unui dușmanu.

31. Resboiulu cu Dacii.

Traian abia se suise pe tronulu de împăratu, și îndată Romanii cerură de la elu, să-i scape de rușinosulu biru, ce plătiau Daciloru. Traian ordonă atunci, să nu se mai dee nimică Daciloru; ci toți soldații Romani, să se gătiască de resboiu.

Decebal, regele Daciloru, trămisă la Traian să-i dee tributulu; Traian scósă sabiea înaintea Daciloru trămiș și disă: Romanii de astă-di înainte, vă voru da în locu de aur și argintu, ascuțitulu săbiiloru și vîrfulu săgețiloru. Mergeți de spuneți și regelui vostru acēsta! Dacii se duseră și spunêndu lui Decebal acestea, elu se înfioră și strigă: La arme Daci! Leulu s'a desceptatu înfurietu, și noi trebuie să ne apărămu!

In primă-véra anului 101 după Christos, Traian se arâtă pe malul dreptu alu Dunărei, în fruntea unei puternice armate. De atunci și pén'acum, au trecutu 1771 ani. Tobele sună marșulu; soldații Romani aruncă săgeți ca o plōe asupra Daciloru, cari păzau malulu stângu alu Dunărei. Dacii spăimântați, lasă malulu și fugu. Tobele totu sună merșulu; Romanii întindu poduri peste Dunăre, și trecu în țera Dacilor.

Țera Daciloru, se întindea între fluviulu Tisa la apusu, fluviulu Dunărea la meadă-di și fluviulu Dunastru la răsăritu; er' prin mijlocul ei, se înalță munții Carpați.¹⁾

Romanii trecêndu în Dacia, se pregătescă de luptă, și facu rugăciuni cătră Dumnezeu, ca să li ajute. Er' când era să începă lupta, i se adusără lui Traian o poftire din partea Daciloru, ca să se întorne mapoi și să țină pacea. Traian nu voi să asculte de acea poftire; ci ordonă să se cânte marșulu de resboiu. Lupta se începă și Dacii fură biruiți și luați pe fugă. Decebal trămisă eră la Traian, pe nisce terenii Daci, ca să céră pacea; dar' elu nici voi să-i védă; ci ordonă marșulu înainte. Romanii înainteză și ucidu grozavu pe Daci; însă și ei ucideau pe mulți Romani. Dacii se apără cu curagiul; dar' Romanii i biruescă în tōte locurile. Decebal neîncetatu cerea pace de la Traian; acesta însă, nu voesce. Resboiulu ținu totă vără; er' cu venirea ernei și a

¹⁾ Învățătorulu va arăta scolariloru acēsta pe hartă.